

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ...ศรีรัตนะ... จังหวัด...ศรีสะเกษ...
ข้อมูล ณ วันที่.....๑๙.....เดือน.....สิงหาคม..... พ.ศ.....๒๕๖๘.....

=====

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนายจิ้น พาลี.....

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้๔๔...ม. ๙ ต ศรีแก้ว อ ศรีรัตนะ จ ศรีสะเกษ ๓๓๒๔๐...

โทรศัพท์๐๘๑-๑๒๒๕๓๕๐.....Facebook ...Chairat Palee..... Line ...ชัยรัตน์ พาลี.....

ปีเกิด พ.ศ. ๒๔๙๑ ปัจจุบันอายุ ๗๗ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษาประถมศึกษา (ป.๔).....

สถาบันการศึกษาโรงเรียนบ้านศรีแก้ว.....

คณะ/สาขาวิชา-.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๐๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๗.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก....เกษตรผสมผสาน.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๔.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

.....๑.แปลงเรียนรู้ไม้ผลอินทรีย์ ๒. แปลงเรียนรู้พืชผักอินทรีย์ ๓. แปลงเรียนรู้การผลิตพืชสมุนไพร...๔.

แปลงเรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน...

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๖.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ ฐานการลดต้นทุนการผลิต/การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ ฐานการผลิตปุ๋ยสัตว์

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ ฐานการพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การขยายพันธุ์พืช

ประโยชน์สูงสุด ประหยัดสุด
ให้อาหารทางใบฝรั่งกิมจู ด้วยน้ำหมักชีวภาพ... ดูเพิ่มเติม

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ ฐานการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและการบรรจุภัณฑ์

ฐานเรียนรู้ที่ ๕ ฐานการใช้พลังงานทดแทน

ฐานเรียนรู้ที่ ๖ ฐานเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน และการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๗.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- 1.1 การลดต้นทุนการผลิต
- 1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- 1.3 การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

1. เศรษฐกิจพอเพียง
2. เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

1. บัญชีครัวเรือน
2. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

๑. การแปรรูปผลิตภัณฑ์ เนื่องจาก ศพก.ได้มีโอกาส เรียนรู้วิธีการถนอมและแปรรูปอาหารจาก สถาบันอาหาร และได้รับการสนับสนุนพาราโบลาร์โดม (พลังงานแสงอาทิตย์) จากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (Internal Security Operations Command) : ISOC หรือ กอรมน. ศูนย์วิจัยแห่งชาติ (วช.) และมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร เช่น

๑. กล้วย แปรรูปเป็น กล้วยฉาบ กล้วยหนึบสดัก
๒. ข้าวโพดหวาน แปรรูปเป็น น้ำนมข้าวโพด
๓. ฝรั่ง แปรรูปเป็น ฝรั่งแช่บ๊วย

[illegible]

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เกิดจากความเชื่อมั่นในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช (รัชกาลที่ ๙) ผู้ให้แนวคิดในการดำรงชีวิตให้อยู่ได้ ด้วยตัวเอง เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจ สังคม ในปัจจุบันเป็นยุคข้าวยากหมากแพง เน้นการผลิตที่ถูกหลักการเกษตรที่ดีและเหมาะสมในการใช้ทรัพยากร และเน้นการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ไม่ใช่สารเคมีแต่เน้นใช้สารธรรมชาติ มีการปลูกพืชบำรุงดิน เป็นต้น

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

...ปัญหาดินเสื่อม ทำให้มีการศึกษาในเรื่องใช้พืชหมุนเวียนและการใช้สารปรับปรุงบำรุงดิน

ปัญหาการมีสารเคมีในร่างการเกษตรเกินปริมาณที่กำหนด ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ เป็นต้น

๑.๒ รายละเอียดของการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- ลดปัญหาจากการเผา ซึ่งทำให้มีมลพิษในอากาศ จึงมีการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาปรับใช้ในแปลง เช่น...การนำฟางข้าวมาทำเป็นปุ๋ยหมัก เพาะเห็ดฟาง เป็นต้น
- การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน โดยมีการส่งตัวอย่างดินตรวจกับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน อำเภอศรีรัตนะ และมีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการโรยโดโลไมต์และปุ๋ยคอก ตลอดจนปลูกพืชตระกูลถั่วเพื่อปรับปรุงดิน
- มีการเพิ่มมูลค่าผลผลิต โดยการนำผลผลิตที่มีมากเกินไปความต้องการของตลาดมาแปรรูป ได้แก่ การนำข้าวโพดหวาน มาทำน้ำนมข้าวโพด กลัวยน้ำว่า มาทำกลัวยตาก กลัวยฉาบ หรือทำกลัวยผง สำหรับรักษาโรคกรดไหลย้อน การนำฝรั่ง มาทำ ฝรั่งแช่บ๊วย เป็นต้น

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- มีการนำนวัตกรรมการใช้โรงเรือนตากผลผลิตทางการเกษตร ด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ โดยได้รับสนับสนุนจาก กอมน. ศูนย์วิจัยแห่งชาติ (วช) และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นต้น
- การใช้นวัตกรรมการใช้โรงเรือนตากผลผลิตทางการเกษตร ด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ โดยได้รับสนับสนุนจาก กอมน. ศูนย์วิจัยแห่งชาติ (วช) และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นต้น

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การนำดินไปตรวจเบื้องต้น เป็นขั้นตอนสำคัญในการทำเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้รู้ว่า ดินของตนมีความเหมาะสมกับการปลูกพืชหรือไม่ และควรปรับปรุงหรือใส่ปุ๋ยอย่างไร จึงจะได้ผลผลิตที่ดี
- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพและแม่นยำ ช่วยให้เกษตรกรใส่ปุ๋ย "พอดีและตรงจุด" ตามความต้องการของพืชและสภาพของดินในพื้นที่นั้น ๆ
- การใช้สารชีวภัณฑ์ เป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญของเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ เกษตรยั่งยืน เนื่องจากสามารถช่วยควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช หรือช่วยปรับปรุงดินได้ โดยไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค เกษตรกร หรือสิ่งแวดล้อม

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ผักอินทรีย์..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....งาน.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)ไม้ผลอินทรีย์..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๖.....ไร่.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)สมุนไพร..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....ไร่.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลานิล..... จำนวน.....๓,๐๐๐..... (หน่วย...ตัว.....)

๒.๒)ปลาหมอ..... จำนวน.....๕,๐๐๐..... (หน่วย...ตัว.....)

๒.๓)ปลาดุก.....จำนวน.....๒,๐๐๐..... (หน่วย...ตัว.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)วัว.....จำนวน.....๕.....(ตัว)

๓.๒)ไก่ไข่.....จำนวน.....๔๐..... (ตัว)

๓.๓)จิ้งหรีด.....จำนวน.....๒..... (บ่อ)

๔ ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)แปรรูปสมุนไพร.....(กล้วยน้ำว้าบด)..... จำนวน.....๕๐..... (หน่วย...กระปุก..)

๔.๒)จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง.....จำนวน.....๑๒๐..... (หน่วย...แกลลอน..)

๔.๓)หน่อกล้วยหักมุก.....จำนวน.....๓,๐๐๐..... (หน่วย...หน่อ....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า....ไม้ผล....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ฝรั่งแช่บ๊วย.....เป็นเงิน.....๗,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒)ฝรั่งสด.....เป็นเงิน.....๕,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๓)มังคุด.....เป็นเงิน.....๑๐,๒๕๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๒๒,๒๕๐..... บาท/ไร่

รายได้๑๗๕,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒) สินค้า...สมุนไพร...มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ไพล.....	เป็นเงิน.....๓,๘๐๐.....	บาท/ไร่
๑.๒)ขมิ้น.....	เป็นเงิน.....๓,๕๐๐.....	บาท/ไร่
๑.๓)ขิง.....	เป็นเงิน.....๓,๐๐๐.....	บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๑๐,๓๐๐.....	บาท/ไร่
รายได้	๓๐,๐๐๐.....	บาท/ไร่

๓) สินค้า...ข้าวโพดหวาน...มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)ข้าวโพดต้ม.....	เป็นเงิน.....๑๐๐๐.....	บาท/ไร่
๑.๒)น้ำมันข้าวโพด.....	เป็นเงิน.....๓,๐๐๐.....	บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๔,๐๐๐.....	บาท/ไร่
รายได้	๙,๕๐๐.....	บาท/ไร่

๔) สินค้า...กล้วย...มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)กล้วยฉาบ.....	เป็นเงิน.....๒,๘๐๐.....	บาท/ไร่
๑.๒)กล้วยหนึบสติ๊ก.....	เป็นเงิน.....๑,๕๐๐.....	บาท/ไร่
๑.๓)กล้วยตาก.....	เป็นเงิน.....๕๐๐.....	บาท/ไร่
๑.๔)	เป็นเงิน.....	บาท/ไร่
๑.๕)	เป็นเงิน.....	บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๔,๘๐๐.....	บาท/ไร่
รายได้	๑๐,๕๐๐.....	บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรายแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (รายได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ....ผักบุ้ง ขมิ้น กล้วยฉาบ....ไม่ผลตามฤดูกาล.....
เฉลี่ยรายได้วันละ.....๕๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ฝรั่ง.....
เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๘๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว ไพล ขิง.....
เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๑,๕๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว.....
เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๕๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)
ประโยชน์กับตนเอง ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้ออกกำลังกาย ปฏิบัติตามความต้องการของตลาด
ประโยชน์กับเกษตรกรรายอื่น...เป็นแปลงต้นแบบเพื่อให้เกษตรกรได้ศึกษาหาความรู้ด้านการเกษตร...
ประโยชน์กับชุมชน.....เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการทำเกษตรอินทรีย์ เศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชน...

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- การทำการเกษตรแบบไร่นาสวนผสม โดยการใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุการเกษตรหมุนเวียน การใช้ทรัพยากรภายในแปลง พึ่งพาปัจจัยการผลิตภายนอกน้อยลงทำให้ระบบนิเวศเกษตรดีขึ้น
- มีการพึ่งพาระบบนิเวศทางชีวภาพ เพื่อนำมาใช้ในฟาร์ม ใช้เศษวัสดุจากในฟาร์ม ลดการใช้สารเคมีร้อยละ ๑๐ อัตราการผลิตเพิ่มจากปี ๒๕๖๕ – ๒๕๖๘ ร้อยละ ๕ – ๑๐

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ช่วยลดการเผาในพื้นที่การเกษตร การนำเศษวัสดุทางการเกษตร เช่น ฟางข้าวและใบไม้ มาใช้คลุมดินหรือทำปุ๋ยหมัก จะช่วยลดปัญหาการเผา ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของมลพิษทางอากาศ (PM ๒.๕) และการทำลายโครงสร้างดิน ทำให้ดินยังคงความอุดมสมบูรณ์ และรักษาจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ไว้ได้
- เพิ่มความอุดมสมบูรณ์และปรับปรุงโครงสร้างของดิน การนำฟาง ปุ๋ยคอก และเศษใบไม้มาใช้ จะช่วยเพิ่มธาตุอาหารหลัก (N, P, K) และอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินร่วนซุย โปร่ง และระบายอากาศได้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้พืชเจริญเติบโตได้ดีโดยไม่ต้องพึ่งพาสารเคมีมากนัก
- ช่วยรักษาความชื้นในดินและลดการใช้น้ำ การคลุมหน้าดินด้วยฟางและเศษใบไม้จะช่วยป้องกันการระเหยของน้ำจากแสงแดดและความร้อน ทำให้ดินคงความชุ่มชื้นได้นานขึ้น ลดความถี่ในการรดน้ำ และช่วยประหยัดน้ำในระยะยาว

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่ ทั้งข้อมูลพื้นฐานด้านเกษตรกรรมของพื้นที่ ข้อมูลจำนวนและชนิดของสินค้าเกษตรที่ผลิต รวมถึงข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนในแต่ละรอบการผลิต ทำให้สามารถวางแผนการผลิตและพัฒนาได้อย่างแม่นยำและเป็นระบบ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

มีอาคารศูนย์เรียนรู้พร้อมบริการ เป็นสถานที่จัดอบรม และศึกษาดูงาน ให้กับเกษตรกรในชุมชน และผู้ที่สนใจ เป็นวิทยากร ผู้ช่วยวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ของศูนย์เรียนรู้

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ให้คำแนะนำในการปรับปรุงบำรุงดิน กรณีดินแน่นขาดความอุดมสมบูรณ์ ให้เติมแกลบและขี้ไก่อยู่เสมอ เพื่อให้ดินร่วนซุย
- การใช้ไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา เช่น ใบไหม้ข้าว
- แนะนำให้ใช้ พด.๑ ในการการนำเศษวัสดุ ฟางข้าวมาทำเป็นปุ๋ยหมักมาใช้ในแปลง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- การศึกษาจากป้ายความรู้ ซึ่งให้บริการภายในศูนย์เรียนรู้
- ความรู้ด้านการลดต้นทุนการผลิต
- ความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืช
- การส่งเสริมการการจัดทำบัญชี
- การแปรรูปผลผลิต
- การบริหารจัดการน้ำ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เป็นแปลงเรียนรู้ เพื่อศึกษาดูงาน โดยปัจจุบัน มีผู้ให้ความสนใจมาศึกษาดูงานภายในแปลงเป็นจำนวนหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นคนในพื้นที่ และนอกพื้นที่ มีการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้สนใจการบริหารจัดการน้ำ การจัดการพื้นที่ การใช้ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี การจัดการกับโรคและแมลงที่สำคัญ การใช้สารชีวภัณฑ์สลับกับการใช้สารเคมี การจัดจำหน่าย และการตลาด เป็นต้น

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร ทั้งเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้พี่น้องในชุมชน ในพื้นที่ตลอดจนเกษตรกรผู้สนใจหาความรู้ทางด้านการเกษตร เข้ามาศึกษาหาความรู้ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ จากสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ประธาน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ ถือว่ามีความสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับพื้นที่ โดยทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ เกษตรกรต้นแบบ และเกษตรกรในชุมชน เพื่อยกระดับความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

๑. เป็นผู้นำในการบริหารจัดการศูนย์ วางแผน ทิศทาง และกิจกรรมของ ศพก. ทั้งระดับศูนย์หลักและเครือข่าย และกำหนดแนวทางการใช้ศูนย์เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของอำเภอ

๒. เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเกษตรกร ประสานงานกับสำนักงานเกษตรอำเภอ และหน่วยงานอื่น เช่น พัฒนาที่ดิน ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดกิจกรรมฝึกอบรม สาธิต วันถ่ายทอดเทคโนโลยี ใช้พื้นที่ศูนย์เป็น “แหล่งเรียนรู้” ที่ให้เกษตรกรในชุมชนมาเรียนรู้วิธีการผลิตที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และลดต้นทุน

๔. สนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ เป็นพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาให้กับเกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาการผลิตสนับสนุนการรวมกลุ่ม ทำเกษตรแปลงใหญ่ เกษตรปลอดภัย GAP ฯลฯ

๕. ติดตามและประเมินผลกิจกรรมของศูนย์ รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ให้ภาครัฐทราบ ใช้ข้อมูลในการพัฒนาศูนย์อย่างต่อเนื่อง และเสนอแนะแนวทางปรับปรุง

๖. เป็นต้นแบบและสร้างแรงบันดาลใจ แสดงให้เห็นว่าการทำเกษตรแบบมีความรู้ มีการวางแผน และใช้เทคโนโลยี สามารถเลี้ยงชีพได้อย่างยั่งยืน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเกษตรกรในชุมชน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน มีความภาคภูมิใจในการเป็นตัวแทนภาคการเกษตร ที่สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ และจิตวิญญาณ การเป็นเกษตรกร ที่มีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร ที่สามารถนำความรู้มาถ่ายทอดให้กับชุมชน ช่วยแก้ไขปัญหา ทั้งยังเป็นสถานที่ที่ถ่ายทอดความรู้ของชุมชน และมีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และประชาชน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- ครูบัญชีอาสา
- อาสาปศุสัตว์
- ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอศรีรัตนะ

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- ร่วมกิจกรรมงานบุญ งานต่าง ๆ ของชุมชนอยู่เสมอ
- ให้ความร่วมมือกับทุกหน่วยงาน
- มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- มีจิตอาสาในการช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ทั้งในชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

.....ในการดำเนินชีวิต ถ้ากลับไปทำแบบเดิมที่ปู่ย่าตายายทำพามาในอดีต ไม่ยึดติดกับความเจริญมากเกินไป กลับมาใช้วิธีการ หรือใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านบ้าง ก็จะทำให้ชีวิตมีภูมิต้านทาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพราะฉะนั้นการยึดถือปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้ชีวิตมีความมั่นคงในทุกๆด้าน ทั้งทางการเงิน ทางอาหาร เป็นต้น

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางสาวอรุณรัศมี หาญกล้า นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๒. นางสาวบุญญาพร รักษาพงษ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๓. นางสาวชญัญพิมพิศ สิงห์พรพงษ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. การสังเกต ลงพื้นที่ดูการปฏิบัติงานจริง
๒. การสนทนากลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์
๓. ภาพถ่าย
๔. การจดบันทึก

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

.....เวลารว่างของเจ้าหน้าที่กับเวลาของเกษตรกรไม่ตรงกัน เนื่องจากเป็นช่วงที่เจ้าหน้าที่ต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร ประกอบกับเกษตรกรเป็นสมาชิกของกลุ่มตลาดนัดสีเขียวของอำเภอศรีรัตนะ และสมาชิกตลาดถนนคนเดิน จังหวัดศรีสะเกษ จึงต้องออกตลาดและผลิตสินค้าส่งตามออเดอร์เรื่อยๆ

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

๑. แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก.อำเภอศรีรัตนะ และศพก. เครือข่าย

★ ศพก. อ.ศรีรัตนะ (สวนลุงจีน)

▲ ศพก. เครือข่าย

เครือข่ายของ ศพก.หลัก : ศพก.เครือข่าย อ.ศรีรัตนะ มีทั้งหมด ๒๐ เครือข่าย ได้แก่

๑. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๓ ต.สระยาว
๒. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๑๔ ต.สะพุง
๓. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม. ๒ ต.ศรีโนนงาม
๔. ศพก.เครือข่ายด้านพืชผัก ม.๒ ต.เลื่องข้าว
๕. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๖ ต.พิงพวย
๖. ศพก.เครือข่ายหม่อนไหม ม.๙ ต.พิงพวย
๗. ศพก.เครือข่ายธนาคารต้นไม้ ม.๓ ต.พิงพวย
๘. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๗ ต.เลื่องข้าว
๙. ศพก.เครือข่ายด้านประมง ม.๗ ต.สะพุง
๑๐. ศพก.เครือข่ายหม่อนไหม-ผ้าทอมือ ม.๖ ต.ตูม
๑๑. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๒ ต.ศรีแก้ว
๑๒. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๑ ต.ศรีแก้ว
๑๓. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๑๓ ต.พิงพวย
๑๔. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๖ ต.ศรีโนนงาม
๑๕. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๓ ต.สะพุง
๑๖. ศพก.เครือข่ายแปรรูปไหม ม.๘ ต.พิงพวย
๑๗. ศพก.เครือข่ายศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ม.๑๐ ต.ศรีแก้ว
๑๘. ศพก.เครือข่ายศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ม.๓ ต.พิงพวย
๑๙. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๗ ต.ศรีโนนงาม
๒๐. ศพก.เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ม.๑๓ ต.สระยาว